

रणनीती: दुसरा मेळाव्यातून पंकजा मुंडेचा इशारा कोणाला ?

दुसरा मेळावा

गर्जना : मनोज जरांगे पाटलांचा मेळाव्यातून इशारा

आपला डाव खेळायचा की नाही ?

बीड/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
राज्यात दुसरा मेळाव्याची मोठी परंपरा आहे. या पार्श्वभूमीवर आज बीडमधील सावरगाव घाट येथील भगवान भक्तीगडावर भाजपाच्या नेत्या, आमदार पंकजा मुंडे यांचा दुसरा मेळावा पार पडला. या मेळाव्यात कृषीमंत्री धनंजय मुंडे हे देखील उपस्थित होते. आगामी विधानसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर पंकजा मुंडे यांच्या या मेळाव्याकडे राज्याचे लक्ष लागलं होतं. या मेळाव्यात बोलताना पंकजा मुंडे यांनी हिंदीमधून एक कविता म्हणत आपल्या भाषणाला सुरुवात केली.

मैं गोपीनाथ मुंडे की बेटी हूँ, असं म्हणत त्यांनी भाषणाला सुरुवात केली. दरम्यान, यावेळी पंकजा मुंडे यांनी आपल्याला आपला डाव खेळायचा की नाही?, असं म्हणत वंचितांना, दलिताना त्रास दिला तर हिशेब केल्याशिवाय राहणार नाही, असा इशारा पंकजा मुंडे यांनी कोणाचेही नाव न घेता दुसरा मेळाव्यातून दिला. मैं गोपीनाथ मुंडे की बेटी हूँ, असं म्हणत

'आपला डाव खेळायचा की नाही?'

मी दुसरा मेळाव्याला दरवर्षी आल्यानंतर तुम्हाला सर्वांना साष्टांग नमस्कार घालते. मी तुम्हाला साष्टांग नमस्कार का घालते? कारण माझ्या वडिलांनी तुमची जबाबदारी माझ्या झोळीत टाकली. मी वियजी झाल्यावर तुम्ही मला मोठा मान दिला. पण माझा परामभव झाल्यानंतरही तुम्ही मला त्याहीपेक्षा जास्त मान दिला. आता तुम्हा सर्वांना मान देण्यासाठी मी प्रत्येक गावागावात आणि महाराष्ट्रातील कानाकोपऱ्यात दौऱ्याला येणार आहे. आपल्याला आपला डाव खेळायचा की नाही?, या मंचावर अठरा पगड जातीचे लोक आहेत. या ठिकाणी सर्व धर्माचे लोक आले आहेत, असं पंकजा मुंडे यांनी म्हटलं आहे.

पान २ वर...

यावेळी उलथापालथ करावीच लागणार

बीड/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
राज्यात गेल्या काही दिवसांपासून मराठा आरक्षणाचा प्रश्न चर्चेत आहे. मराठा समाजाला ओबीसीमधून आरक्षण मिळण्यासाठी मनोज जरांगे पाटील यांनी अनेकदा उपोषण आणि आंदोलन केलं. मात्र, अद्याप राज्य सरकारने त्यांच्या मागणीबाबत कोणताही निर्णय घेतलेला नाही. यातच आता दसऱ्यानिमित्त मनोज जरांगे पाटील यांचा श्री क्षेत्र नारायण गड, बीड येथे दुसरा मेळावा पार पडला

या दुसरा मेळाव्यासाठी लाखो मराठा बांधव नारायण गडावर आले होते. आगामी विधानसभा निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर मनोज जरांगे पाटील यांचा हा मेळावा महत्त्वाचा मानला जात आहे. या मेळाव्यातून मनोज जरांगे यांनी सत्ताधाऱ्यांना मोठा इशारा दिला आहे. आपल्याला यावेळी उलथापालथ करावीच लागणार, असं मोठं विधान मनोज जरांगे पाटील यांनी दुसरा मेळाव्यात बोलताना केलं आहे. एवढी गर्दी या मेळाव्याला होईल असं वाटलं

आचारसंहिता लागेपर्यंत धीर धरा

तुमच्या सर्वांच्या मनात जे आहे तेच मी करणार आहे. मी जाता जाता एवढंच सांगतो. आचारसंहिता लागल्यानंतर मी तुम्हाला आपली मुख्य भूमिका सांगणार आहे. मात्र, आचारसंहिता लागेपर्यंत आपल्याला धीर धरायचा आहे. सरकारला सांगतो सुट्टी नाही. पण आचारसंहिता लागल्यावर तुम्ही सर्वांनी माझं ऐकायचं. ते काय करतात हे सगळं आपण पाहूयाचं. त्यानंतर त्यांनी सगळं करेपर्यंत आपण कोणताही निर्णय घ्यायचा नाही. त्यांनी सगळं केल्यावर आपण निर्णय घ्यायचा. तुमच्या मनात जे आहे, तेच पूर्ण करायची जबाबदारी माझी आहे. तुमची शान मी वाढवल्याशिवाय राहणार नाही, असं मनोज जरांगे यांनी म्हटलं आहे.

नव्हतं. या मेळाव्याच्या चारही बाजूला माध्यमांचे कॅमेरे फिरवा, समोरच्यांचा कार्यक्रम होईल. कधी वाटलं नव्हतं की आपण एवढ्या मोठ्या ताकदीने या ठिकाणी

पान २ वर...

कुटुंब उद्ध्वस्त, सरकारला जाग कधी?

रेल्वे अपघात: राहुल गांधींचा सरकारवर हल्लाबोल

दिल्ली/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
तामिळनाडूमधील तिरुवल्लूर जिल्ह्यातील कावरपेट्टई रेल्वे स्थानकावर दरभंगा एक्सप्रेसने मालगाडीला धडक दिल्याची घटना शुक्रवारी रात्री (११ ऑक्टोबर) घडली. या अपघातात दरभंगा एक्सप्रेसचे तीन डबे रुळावरून घसरले, तर दोन डब्यांना आगही लागली होती. अपघाताची माहिती मिळताच रेल्वे तसेच अग्निशमनदलाचे अधिकारी घटनास्थळी दाखल झाले होते. या अपघातात ९

प्रवाशी जखमी झाले. जखमी झालेल्या प्रवाशांवर उपचार सुरु आहेत. दरम्यान, या अपघातात सुदैवाने कोणतीही जीवितहानी झाली नाही.

गेल्या काही महिन्यांत रेल्वे अपघातांच्या अनेक घटना समोर आल्या. त्यामुळे रेल्वे प्रशासनावर प्रश्न उपस्थित करण्यात येत आहेत. लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी या रेल्वे अपघाताच्या घटनेवरून केंद्र सरकारवर हल्लाबोल

पान २ वर...

बाबा सिद्धीकी गोळीबारात ठार!

खळबळ: घटनेने महाराष्ट्र हादरला

मुंबई/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
राष्ट्रवादी काँग्रेस (अजित पवार) पक्षाचे नेते, माजी आमदार आणि माजी मंत्री बाबा सिद्धीकी यांची मुंबईत गोळ्या झाडून हत्या करण्यात आली. या घटनेने महाराष्ट्र हादरला आहे. पुन्हा एकदा कायदा सुव्यवस्थेचा प्रश्न ऐरणीवर आला आहे. गुहखात्यांच्या कारभारावर प्रश्न उपस्थित केले जात आहेत.

राष्ट्रवादी काँग्रेस शरदचंद्र पवार पक्षाचे नेते शरद पवार यांनी देवेंद्र फडणवीस यांनी राजीनामा दिला पाहिजे अशी मागणी केली आहे. आपण जाणून घेऊ कोण होते बाबा सिद्धीकी? कोणत्याही राजकीय पक्षासाठी सत्तेच्या, बेरजेच्या राजकारणात बाबा सिद्धीकीसारखे

पान २ वर...

बांगलादेशात मंदिर हल्ल्यांची दखल देशविदेश: परराष्ट्र मंत्रालयाकडून चिंता व्यक्त

दिल्ली/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
बांगलादेशामध्ये दुर्गात्मवादरम्यान पूजा मंडपावर झालेला हल्ला तसेच काली मंदिरात झालेली मुकुट चोरी यांची गंभीर दखल घेण्यात आल्याचे भारताच्या परराष्ट्र विभागाने शनिवारी स्पष्ट केले. बांगलादेशातील हिंदू, सर्व अल्पसंख्याक आणि त्यांची प्रार्थनास्थळे यांची सुरक्षा आणि सुरक्षितता यांची काळजी घ्यावी अशी विनंती भारत सरकारतर्फे करण्यात आली. बांगलादेशात हिंदूंच्या प्रार्थनास्थळी होणाऱ्या हल्ल्यांचे

वर्णन परराष्ट्र मंत्रालयाकडून खेदजनक असे करण्यात आले आहे. बांगलादेशातील मंदिरे आणि देवतांचे पद्धतशीर पावित्र्यभंग केले जात आहे अशी चिंता व्यक्त करण्यात आली आहे. "ढाक्याच्या तांतीबाजार येथील पूजा मंडपावरील हल्ला आणि सातखीरा येथील जोगेश्वरी काली मंदिरातील चोरी यांची आम्ही गांभीर्याने दखल घेतली आहे," असे या निवेदनात नमूद करण्यात आले आहे. जुन्या ढाक्याच्या तांतीबाजार भागातील दुर्गापूजा मंडपात

पान २ वर...

मौलाना आझाद महामंडळ सदस्यपदी शेख तय्यब

बीड/पुण्यभूमी प्रतिनिधी

राज्याचे कृषी मंत्री तथा बीड जिल्ह्याचे पालकमंत्री ना. धनंजय मुंडे यांच्या शिफारशीवरून मौलाना आझाद अल्पसंख्याक आर्थिक विकास महामंडळाच्या अशासकीय सदस्यपदी शेख तय्यब यांची नियुक्ती करण्यात आली. या नियुक्तीनंतर शेख तय्यब यांच्या समर्थकांकडून फटाक्यांच्या आतिषबाजीत आनंदोत्सव साजरा करण्यात आला.

राज्याचे कृषीमंत्री तथा बीड जिल्ह्याचे पालकमंत्री ना. धनंजय मुंडे यांचे निकटवर्तीय म्हणून संपादक शेख तय्यब हे ओळखले जातात. गेली कितीच वर्षे शेख तय्यब यांनी राष्ट्रवादी व उपमुख्यमंत्री अजितदादा पवार यांच्या

पान २ वर...

चित्र

मुंबई-पुण्यातही ग्राहक उदासीन?

देशभरात घरांच्या विक्रीला घरघर?

मुंबई/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
देशातील गृहनिर्माण क्षेत्रात गेली दोन वर्षे तेजीचे वारे होते. प्रमुख महानगरांत सातत्याने घरांच्या विक्रीत वाढ होत होती. विक्रीत वाढ होत असल्याने नवीन घरांच्या पुरवठ्यात आणि किमतीतही वाढ होत होती. पण आता मात्र देशभरात घरांच्या विक्रीला घरघर लागल्याचे समोर आले आहे. यंदा जुलै ते सप्टेंबर तिमाहीत देशातील प्रमुख सात महानगरांत १ लाख ७ हजार घरांची विक्री झाली. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत घरांच्या विक्रीत ११ टक्के घट झाली आहे. यामुळे गृहनिर्माण क्षेत्राच्या वाढीबाबत चिंता व्यक्त होत आहे. मालमत्ता सल्लागार क्षेत्रातील अनारॉक ग्रुपने देशातील प्रमुख सात महानगरांतील घरांच्या विक्रीचा अहवाल जाहीर केला आहे. यानुसार, यंदा तिसऱ्या तिमाहीत एकूण १ लाख ७ हजार ६० घरांची विक्री

झाली. गेल्या वर्षी याच कालावधीत ही विक्री १ लाख २० हजार २९० होती. गेल्या वर्षीच्या तुलनेत यंदा घरांच्या विक्रीत ११ टक्के घट झाली आहे. सर्वच महानगरांत घरांच्या विक्रीत

घट नोंदविण्यात आली आहे. याच वेळी नवीन घरांच्या पुरवठ्यातही घट झाली आहे. गेल्या वर्षी तिसऱ्या तिमाहीत नवीन घरांच्या पुरवठा १ लाख १६ हजार

पान २ वर...

मुंबई, पुण्याची आघाडी ?

देशात घरांच्या विक्रीत मुंबईचा वाटा सर्वाधिक असून, त्याखालोखाल पुण्याचा क्रमांक आहे. मुंबईत ३६ हजार १९० आणि पुण्यात १९ हजार ५० घरांची विक्री झाली आहे. देशातील एकूण घरांच्या विक्रीत या दोन्ही शहरांचा वाटा तब्बल ५२ टक्के आहे. मुंबईत गेल्या वर्षी याच तिमाहीत घरांची विक्री ३८ हजार ५०५ आणि त्यात आता ६ टक्के घट झालेली आहे. याच वेळी गेल्या वर्षी तिसऱ्या तिमाहीत पुण्यात २२ हजार ८८५ घरांची विक्री झाली होती आणि त्यात आता १७ टक्के घट झाली आहे. देशातील इतर महानगरांतही घरांची विक्री घटली आहे. यंदा तिसऱ्या तिमाहीत घरांची विक्री दिल्ली १५ हजार ५७०, बंगळूर १५ हजार २५, हैदराबाद १२ हजार ७३५, चेन्नई ४ हजार ५१० आणि कोलकाता ३ हजार ९८० झाली. घरांच्या विक्रीतील घट दिल्ली २ टक्के, बंगळूर ८ टक्के, हैदराबाद २२ टक्के, चेन्नई ९ टक्के आणि कोलकाता २५ टक्के अशी आहे.

भाजप दहशतवादी पक्ष! राजकीय: मोदींच्या टीकेला खरगेंचे प्रत्युत्तर

दिल्ली/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
शहरी नक्षलवाद्यांची टोळी काँग्रेस पक्ष चालवत आहे," या पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या आरोपाला उत्तर देताना पक्षाध्यक्ष मल्लिकार्जुन खरगे यांनी भाजपवर जोरदार प्रतिक्रिया केली. "भाजप हा दहशतवाद्यांचा पक्ष आहे," अशी तिखट टीका खरगे यांनी शनिवारी कर्नाटकच्या कलबुर्गी येथे

पत्रकारांशी बोलताना केली. भाजप हा पक्ष लोकांचे झुंडबळी घेतो, त्यांना मारहाण करतो आणि अनुसूचित जाती व जमातीच्या जनतेवर अत्याचार करतो असे आरोपही खरगेंनी केले. काँग्रेसवर नक्षलवाद्यांचे नियंत्रण आहे अशी टीका पंतप्रधान मोदी यांनी बुधवारी केली होती. त्याविषयी विचारले असता

पान २ वर...

प्रज्ञेचे (अ) प्रस्तुत प्राक्तन!

कृत्रिम प्रज्ञेपेक्षाही मला चिंता आहे, ती आपण नैसर्गिकरीत्या जो मूर्खपणा करतो, त्याची,' असे युवाल नोआह ह्यारी म्हणतो, तेव्हा त्याने ग्रीह धरलेले असते, की कृत्रिम प्रज्ञेचा वापर मूर्खांच्या हाती जाऊन त्याने विधायकापेक्षा विघातक अधिक घडेल. त्याचे म्हणणे असते, की मानवाने इतिहासात, विशेषतः नजीकच्या इतिहासात वंशवाद, असमानता, पुरुषी वर्चस्ववाद असा जो काही 'मूर्ख'पणा करून ठेवलेला आहे, त्याच विदेवर वा माहितीसाठ्याच्या आधारावर कृत्रिम प्रज्ञा पोसली जाणार असेल, तर तीही तशीच 'वागेल'. यातले दुसरे म्हणणे असेही, की हे तंत्रज्ञान माहितीची सहज मोडतोड करण्यात इतके पटाईत आहे, की अनेकांना नैसर्गिकपणे याच वापराने खुणावले, तर नवल नाही. थोडक्यात, 'कृत्रिम प्रज्ञा : शाप, की वरदान' या विषयावरील निबंध ह्यारीने स्वतःच्या प्रज्ञेने लिहिला, तर त्याचा झुकाव प्रामुख्याने शापाकडे असण्याची शक्यता अधिक. ह्यारीप्रमाणेच कृत्रिम प्रज्ञेच्या संभाष्य धोक्यांपासून सावध करणारे आणि त्या कारणासाठी गेल्या वर्षी 'ग्लोब'मधून बाहेर पडलेले जेफ्री हॅटिन यांना सरत्या आठवड्यात त्यांच्या कृत्रिम प्रज्ञेतील कामासाठीच नोबेल पारितोषिक जाहीर झाले, तेव्हा ही चर्चा ओघानेच पुन्हा सुरु झाली.

हॅटिन यांना प्रिन्स्टन विद्यापीठातील प्राध्यापक जॉन हॉपफिल्ड यांच्या जोडीने हे नोबेल पारितोषिक जाहीर झाले आहे. आधुनिक कृत्रिम प्रज्ञेचा पाया रचण्याचे क्रांतिकारी काम केल्याबद्दल या दोघांना हा सन्मान जाहीर होत असल्याचे नोबेल समितीने म्हटले. या दोघांचे कार्य काय, तर त्यांनी असे 'आर्टिफिशियल न्युरल नेटवर्क' किंवा कृत्रिम मज्जातंतू जाळे तयार केले, की जे मानवी मंदप्रमाणे आठवणी साठवू शकते आणि वेळ पडेल, तेव्हा ती परत आठवू शकते! इतकेच नाही, तर हे जाळे त्यांना पुरविल्या जाणाऱ्या माहितीद्वारे स्वतः शिकूही शकते. यातील हॉपफिल्ड यांना ज्या कारणासाठी गौरवविषयता आले आहे, त्याचे महत्त्व असे, की त्यांनी या कृत्रिम मज्जातंतू जाळ्यात अशा प्रकारची सहयोगी स्मृती तयार केली, की जी माहितीसाठ्यातील प्रतिमा आणि इतर काही प्रकारचे आकृतिबंध साठवूही शकले आणि त्यांची पुनर्बांधणीही करू शकेल. म्हणजे सोपे करून सांगायचे, तर एकदा का प्रतिमा स्वरूपातील माहितीसाठी पुरवला, की त्याद्वारे वेगवेगळ्या प्रतिमा किंवा आकृतिबंध निर्माण करणे शक्य होईल. तर, हॅटिन यांचा सन्मान अशासाठी, की त्यांनी कृत्रिम मज्जातंतू जाळे माहितीसाठ्याच्या वैशिष्ट्यांचा स्वतंत्रपणे शोध घेऊ शकले, अशी पद्धत शोधून काढली. हॅटिन यांनी शोधून काढलेली ही पद्धतच सध्या कृत्रिम प्रज्ञेच्या उपयोजनात मोठ्या प्रमाणावर वापरली जाते. आता दोघांनाही हे पारितोषिक मिळाले आहे, ते भौतिकशास्त्रासाठी. पण, यावर एक प्रश्न उपस्थित होतो आहे, तो असा, की 'आर्टिफिशियल न्युरल नेटवर्क'चा भौतिकशास्त्रातील संशोधनात प्रचंड उपयोग आहेच, पण हे जाळेच मुळात भौतिकशास्त्रातील संशोधनाचा परिणाम असेल, तर त्या परिणामातील संशोधनाला नोबेल कसे काय मिळू शकते? थोडक्यात, हे भौतिकशास्त्रावर उभ्या असलेल्या संगणकशास्त्रातील संशोधन आहे, मूलभूत भौतिकशास्त्रातील संशोधन नाही, असे टीकाकारांचे म्हणणे. अर्थात, त्याला प्रतिवादी आहेच. तो असा, की कृत्रिम प्रज्ञा विज्ञानात परितर्वत घडवत असताना आणि तिचा वापर कण भौतिकी, खगोल भौतिकीमधील प्रगत संशोधनात होत असताना, तिच्या शोधातील पितामहांना गौरविणे औचित्याचे. प्रचंड प्रमाणातील माहितीसाठ्याचे विश्लेषण करू शकणारे कृत्रिम मज्जातंतू जाळे अस्तित्वात येईल, असा विचारही नवे शतक सुरु होताना कुणी केला नव्हता, ते आता प्रत्यक्षात आले आहे. त्यामुळे, ऐंशीच्या दशकात त्याचा पाया रचणाऱ्यांचा गौरव खचितच योग्य, असे हॅटिन आणि हॉपफिल्ड यांच्या संशोधनाला मूलभूत मानणाऱ्यांचे म्हणणे. या दोघांच्या संशोधनामुळेच आज आपण यांच्या साहाय्याने काही क्षणात अचूक भाषांतर मिळवू शकतो, चेहेरेपट्टी ओळखणारी यंत्रणा हजेरीपट्ट म्हणून वापरू शकतो आणि जे 'जनरेटिव्ह एआय'चे आविष्कार मानले जातात, असे चॅटजीपीटी, जेजेनी, क्लॉड असे चॅटबॉट तर आपले रोजचे सहकारी झाले आहेत.

बाकी, हॅटिन यांची माहिती ग्लोबल शोधू जाता, ग्लोबल त्यांची कृत्रिम प्रज्ञेच्या विरोधातील भूमिकेची माहिती वा बातम्या दडवून ठेवत नाही. आता ही व्यापक लोकशाही वगैरे दृष्टी आहे, की निव्वळ व्यावसायिक भूमिका, असा प्रश्न पडतो. तो प्रस्तुत, की अप्रस्तुत याचे उत्तर ज्याने-त्याने आपापल्या प्रज्ञेने मिळवावे

ऑनलाईन गेमिंगच्या विळख्यात ?

गेल्या काही दिवसांपासून समाज माध्यमांवर हिमांशू मिश्रा या जेईई परीक्षा चांगल्या गुणांनी पास झालेल्या तरुणाचा व्हिडिओ चांगलाच व्हायरल झाला आहे. त्यामागच कारणही तसंच आहे. हिमांशू हा महादेव बेटिंग प आणि ऑनलाईन गेमच्या इतक्या आहारी गेला होता की वयाच्या २२ व्या वर्षी त्याच्यावर ९६ लाखांपेक्षा जास्त कर्ज झालं. त्याच्या या ऑनलाईन गेमच्या व्यसनापायी त्याच्या घरच्यांनी त्याच्याशी नातं तोडून टाकलं. त्याच्या वडिलांचं निधन झालं तर त्याला वडिलांचं अंत्यदर्शनही घेता आलं नाही. त्याच्या आईने त्याच्या या गोष्टीला कंटाळून त्याच्याशी आपलं कसलंही नातं नाही, असं जाहीर केलं आहे. 'मी रस्त्यावर मरून पडलो तरी घरचे मला बघायला येणार नाहीत' असंदेखील तो म्हणत आहे.

हिमांशूच्या प्रकरणावरून नेटिझन्समध्ये दोन गट पडले आहेत. एका गटाचे म्हणणे आहे की हिमांशू खोटं नातं सांगून सहानुभूती मिळवून लोकांकडून पैसे उकळतो. तर काहीजण त्याच्या प्रामाणिकपणाचे कौतुक करत आहेत. पण हे प्रकरण खोटं असो किंवा खरं, पण हा व्हिडिओ व्हायरल झाला त्याखाली ज्या अनेक टिप्पण्या होत्या, त्या जास्त महत्त्वाच्या आहेत. कारण त्यात आपणही अशा पद्धतीने ऑनलाईन गेमिंगमधून पैसे

हरल्याचे उल्लेख होते. माझे ८० हजार गेले, १२ लाख गेले, १५ लाखांना डुबलो आहे, असं तिथं लोकानी सांगितलं आहे. यावरून हे समजतं की हिमांशूचं प्रकरण खोटं असो वा खरं पण ऑनलाईन गेमिंग, गॅम्बलिंगच्या आहारी जाऊन बरीच तरुणाई फसली चालली आहे.आज सगळ्यांकडे मोबाईल आणि इंटरनेट असतं. त्यात या ऑनलाईन गेमिंग, गॅम्बलिंगच्या जाहिरातीही झळकतात. अशा जाहिरातींमधून एखाद्या सेलिब्रिटीचा

चेहरा दाखवला जातो आणि ते म्हणतात की मी ५० रु, १०० रु लावले आणि ५० हजार जिंकले, १ लाख जिंकले, १० लाख जिंकले. काही जाहिरातींमध्ये हा आकडा यापेक्षाही मोठा दाखवला जातो. म्हणजे मी सुरुवातीला १०० रु. ने खेळलो आणि एक कोटी जिंकले. तरुण पिढी अशा जाहिरातींकडे साहजिकच आकर्षली जाते. हल्ली समाज माध्यमांवरून इतर लोकांचे चमकूणा करणारे रील, व्हिडिओ पाहून आपलाही असाच रुबाव

असावा असा विचार तरुणांच्या मनात घोळत असतो किंवा त्याचं त्यांना आकर्षण असतं. पण पुरेसे पैसे नसल्याने ते शौक पूर्ण करता येत नाहीत. मग अशा जाहिराती पाहून कमी वेळात झटपट पैसे कमवण्याचा मोह होतो.

युट्यूबरही असे अनेक व्हिडिओज आहेत ज्यामध्ये गेमिंग चॅनल चालवणारे युट्यूबर सर्रास सांगतात की ऑनलाईन गेम खेळून तुम्ही महिन्याला इतके कमवते. त्या पैशातून लक्झरी गाडी घेतली, परदेशीच फिरलो. याची भुरळ इतर तरुणांना लगेच पडते. ते पाहून गेम डाऊनलोड करतात. किंवा कोणीतरी लिंक शेअर केली असेल तर त्या लिंकद्वारे प डाऊनलोड करतात किंवा प नसेल तर वेबसाईटद्वारे हे गेम खेळले जातात. यामध्ये नवीन वापरकर्त्यांना आकर्षित करण्यासाठी सुरुवातीला त्यांच्या गेमिंग वॅलेटमध्ये काही रक्कम वेलकम बोनस म्हणून जमा केली जाते. ती तुमच्या वॅलेटमध्ये दिसते पण ती तुम्ही काढू शकत नाही. पण तिचा वापर करून तुम्ही सुरुवातीला गेम खेळू शकता. खेळायला सुरुवात केल्यावर तुम्ही सतत जिंकत नाही. कधी ना कधी हस्ताच. हरणारा विचार करतो की जाऊ दे, कुठे माझे पैसे होते गेले तर गेले. आता एकदा माझे पैसे लावून खेळतो. मग त्यात एखादा गेम जिंकला की त्याच्या मनात आणखी पैसे जिंकण्याची लागूच

निर्माण होते. मग तरुण आणखी पैसे लावून गेम खेळू लागतात. हळूहळू त्याची सवय होऊन जाते.समाज माध्यमावरील प्रसिद्ध इन्फ्लुएन्सरकडे पाहून आपलीही लाईफस्टाईल अशी असावी असा विचार अनेकांच्या मनात येतो. हे प्रसिद्ध इन्फ्लुएन्सरची गॅम्बलिंग, गेमिंग पची जाहिरात करतात. ती पाहून झटपट श्रीमंत होण्याच्या त्यांच्या बाता ऐकून तरुण प्रभावित होतात. तसेच हल्ली फिल्मी कलाकार, सुप्रसिद्ध खेळाडू देखील गेमिंगची जाहिरात कराना दिसतात. आपल्या देशात फिल्मी कलाकार, खेळाडू यांचे चाहते मोठ्या प्रमाणावर आहेत. यांना आदर्श, देव मानले जाते. त्यामुळे जाहिरातींवर विश्वास ठेवून तरुणपिढी या गेमकडे आकर्षित होत आहे. ग्राहक संरक्षक कायदानुसार सोशल मिडिया स्टार किंवा कोणत्याही सेलिब्रिटींना ते ज्या उत्पादनाची जाहिरात करतात त्याची नैतिक जबाबदारी घेणे बंधनकारक आहे.

सोशल मिडिया स्टार, कलाकार, खेळाडू सेलिब्रिटींनी या गॅम्बलिंग, गेमिंग, बेटिंग पची जाहिरात करू नये असे केंद्रीय ग्राहक संरक्षक प्राधिकरानेही बजावले आहे. पण यावर पळवट, तोडगा म्हणून गेमिंग, बेटिंग कंपन्यांनी आपल्या प्स, वेबसाईटना गेम ऑफ स्किल्स म्हणजे कौशल्यबुद्धीमतेचा खेळ म्हणून स्वतःला प्रझेेंट केलं आहे.

पान एक वरून

अपला डाव खेळायचा की

पंजळा मुंडे यांनी आपल्या भाषणाला सुरुवात केली. त्या म्हणाल्या की, मला गोपीनाथ मुंडे यांनी वारसा दिला. गोपीनाथ मुंडे यांचं भगवान गडावरून शेवटचं वाक्य होतं की, मला गडावरून दिल्ली आणि मुंबई नाही तर पंजळा मुंडे दिसते. त्यामधून मला त्यांनी एक संदेश दिला. मला जीवनात काही निर्माण करता आलं नाही. पण मी एक भगवान भक्तीगड उभा केला. गोपीनाथ मुंडे साहेबांनी दिलेला शब्द मी पूर्ण करून दाखवला. मला येथील जनता जास्त प्रिय आहे. माझ्यावर ज्यावेळी जीएसटीची रेड पडली होती, त्यावेळी या सर्व लोकांनी १२ कोटी रुपये जमा केले होते. माझ्या निवडणुकीचा निकाल लागला होता, तेव्हा या लोकांनी जीव दिला. येथील सर्व लोकांवर मी माझ्या लेकरांपेक्षा जास्त जीव लावते. मी कुणालाही घाबरत नाही. मी उसतोड कामगारांचे आयुष्य बदलल्याशिवाय शांत बसणार नाही, अशीही पंजळा मुंडे म्हणाल्या.

यावेळी उलथापालथ करावीच

याल. मात्र, आपण या ठिकाणी एवढ्या मोठ्या संख्येने आला आहात. या समुदायावर संस्कार आहेत. हा समुदाय कधीही मस्तीत वागला नाही. प्रत्येकाला सांभाळून घेण्याचं आणि साध देण्याचं काम या समाजाकडे आहे. या समाजाने कधीही जातीवाद केला नाही. एवढं मोठं व्यासपीठ जर पुरत नसेल तर खरोखर तुमच्या समोर आज मला नतमस्तक व्हावं लागेल. एकदा जर तुम्ही साध द्यायची ठरवलं तर तुम्ही पूर्णपणे साध देता. मग तुम्ही हटत नाहीत. एकदा जर तुम्ही नाही म्हणाले तर मग साध देतच नाहीत. आपण आज काही बोलणार नाही, मर्यादा पाळणार. जरी तुमची इच्छा असली बोलावं, पण मी आपल्या हिंदू धर्माची शिकवण आणि नारायण गडाची शिकवण पाळणार आहे. एकमेकांना समजून घेण्याची शिकवण आपल्याला दिलेली आहे. गडाचा आशीर्वाद ज्यांना ज्यांना मिळतो ते दिल्लीला सुद्धा झुकवतो. याआधी ज्यांना आशीर्वाद मिळाला त्यांनी दिल्लीला झुकवले. पण ते नंतर उलटले, असं मनोज जयगे पाटील यांनी म्हटलं.महाराष्ट्रात एक लाट आली आणि उठाव झाला. मात्र, आपल्याला यावेळी उलथापालथ करावीच लागणार आहे. या शिवाय आपल्याकडे पर्याय नाही. आपल्या नाकावर

पान सहा वरून

सताधाच्यांना सुर्वातून

नागनाथ सलगर, सौरभ सलगर यांच्यासह शेकडो जणांनी प्रवेश केला तर परकी शहरातील एकमीणार चौक तसेच वाल्मिकी नगर येथील शेख हसन, शेख इक्बाल यांच्यासह अनेकांनी तर सावता माळी आणि गणेशपार भागातील परमेश्वर ठाकरे यांच्यासह शेकडो जणांनी प्रवेश केला. याबरोबरच येळंब येथील मुलुख मैदानी तोफ संगीता होळंबे, शहरातील रेखाताई कांबळे, नागापूर येथील सतीश सोनटके यांचाही जाहीर प्रवेश झाला तर मलिकपुरा भागातील पठाण नोमन यांच्या नेतृत्वात ४०० कार्यकर्त्यांनी प्रवेश केला. याच कार्यक्रमात बोलतांना युवा नेते राजेभाऊ फड म्हणाले की, पक्षात काम करीत असताना पक्षाचे सर्वेसर्वा शरदचंद्र पवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली या जिल्ह्यातील जनतेने मागील लोकसभेला परितर्वत घडवून आणले. त्याचप्रमाणे आगामी विधानसभा निवडणुकीत जो उमेदवार पक्षाकडून दिला जाईल तोच आमदार म्हणून निवडून येणार आहे. पक्षासाठी आम्ही पूर्ण ताकदीने मैदानात उतरून काम करणार आहोत. विद्यमान पालकमंत्री यांना सभा घेऊन जनतेची माफी मागावी लागली. या मतदार संघातील अनेक कामांत कोट्यवधी रुपयांचा त्यांनी भ्रष्टाचार केला. भुयारी गटार योजना खाऊन टाकली, शेतकऱ्यांचा पिक विमा आणि अनुदान खाऊन टाकले, रस्ते विकासातील निधी हडप केला. याची आगामी काळात त्यांना परतफेड करावी लागणार आहे. पवार साहेबांनी त्यांना आमदार केले, मंत्री केले, जे जे हवे ते ते दिले मात्र त्यांनीच धोका दिला. नाद कोणाचाही करा मात्र शरवत पवारांचा करू नका.

टिचून जर कुठले निर्णय होणार असतील आणि राज्यातील मराठा समाजावर अन्याय होणार असेल तर आपल्याला या समाजाच्या लेकरांसाठी आपल्याला लढावच लागणार आहे. शेवटी आपल्याला आपला समुदाय आणि शेतकरी महत्त्वाचा आहे. मला तुमच्याकडून एकच वचन पाहिजे. जर आपल्या राज्यातील जनतेवर अन्याय झाला आणि मी सांगितलं आपल्याल हेच करायचं तर तेच करा, हेच वजन मला आज तुम्ही द्या, असं आवाहन मनोज जयगे यांनी केलं.

कुटुंब उद्ध्वस्त, सरकाळा

केला आहे. अनेक अपघात होऊनही सरकारने कोणताही धडा घेतला नाही. कित्ती कुटुंब उद्ध्वस्त झाल्यावर या सरकारला जाग येणार का?, असा हल्लाबोल राहुल गांधी यांनी केला आहे.म्हैसूर-दरभंगा ट्रेनचा अपघात बालासोरच्या भीषण बालासोरच्या भीषण अपघाताची आठवण करून देतो. एक प्रवासी ट्रेन एका थांबलेल्या मालगाडीला धडकली. अनेक अपघातात अनेकांना जीव गमवावा लागला असूनही काही धडा घेतलेला नाही. खरं तर ही जबाबदारी वरपासून सुरु होते. मात्र, या सरकारला जाग येण्यापूर्वी आणखी किती कुटुंबे उद्ध्वस्त करायची आहेत?, असं राहुल गांधी यांनी म्हटलं आहे.दरम्यान, म्हैसूरहून दरभंगाला जाणारी एक्सप्रेस तामिळनाडूतील कावराईपेट्टई रेल्वे स्थानकावर मालगाडीला धडकली. या घटनेनंतर रेल्वेच्या दोन डब्यांना आग लागली आणि काही डबे रुळावरून घसरले. या घटनेनंतर प्रवाशांमध्ये मोठी घबराट पसरली होती. मात्र, त्यानंतर घटनास्थळी तातडीने रेल्वे प्रशासनाच्या अधिकाऱ्यांसह स्थानिक प्रशासनाचे अधिकारी पोहोचले. त्यानंतर तातडीने प्रवाशाना मदत करण्यात आली. तसेच जखमी झालेल्या प्रवाशांना रुग्णालयात दाखल करण्यात आलं. दरम्यान, या अपघातामुळे त्या मार्गावरील धावणाऱ्या दुसऱ्या अनेक गाड्यांचे मार्ग बदलण्यात आले होते.

बाबा सिद्दीकी गोळीबारात

कार्यकर्ते महत्त्वाची भूमिका बजावत असतात. १९९५ च्या निवडणुकीत शिवसेना-भाजप युतीच्या वादळात मुंबईतील काँग्रेस पक्ष भुईसपाट झाला होता. १९९९ च्या निवडणुकीत थोडी उंचारी आली, त्यावेळी जे काही थोडेथोडेके आमदार निवडून आले, त्यातले एक बाबा सिद्दीकी एक होते. त्याआधी १९९२ ते १९९७ या कालावधीत ते काँग्रेसचे नगरसेवक होते. अगदी लहान वयातच ते काँग्रेसमध्ये सामील झाले होते.मुंबई काँग्रेसमधील एक महत्त्वाचा नेता अशी सिद्दीकी

यांची ओळख होती. त्यांचा मुलगा आमदार झिशन हा मुंबई युवक काँग्रेसचा अध्यक्ष आहे. लोकसभा निवडणुकीच्या आधी बाबा सिद्दीकी यांनी काँग्रेस पक्षाचा राजीनामा दिला आहे. त्यानंतर त्यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेस (अजित पवार) पक्षात जाण्याचा निर्णय घेतला होता.

बांगलादेशात मंदिर हल्ल्यांची

शुक्रवारी रात्री गावठी बॉम्ब फेकण्यात आल्याचे वृत्त बांगलादेशातील 'प्रोथेम आलो' या वर्तमानपत्राने दिले आहे. या बॉम्बचा स्फोट झाला पण त्यामध्ये कोणीही जखमी झाले नाही. या घटनांची भारताने गंभीर दखल घेतल्याचे सांगितले आहे.दरम्यान, दुर्गापूजा सोहळ्यादरम्यान जवळपास ३५ अनुचित प्रसंग घडले असून त्या प्रकरणी १७ जणांना अटक करण्यात आली आहे आणि १०पेक्षा अधिक गुन्हे नोंदवण्यात आले आहेत अशी माहिती ढाक्याचे पोलीस महानिरीक्षक मोहम्मद मोइनुल इस्लाम यांनी 'ढाका ट्रिब्यून' या वर्तमानपत्राला दिली आहे. पूजा मंडपांवर होणाऱ्या हल्ल्यांच्या घटनांमुळे चिंता आणि भीती आहे, अन्यथा हा सोहळा अधिक उत्साहात साजरा झाला असता असे तेथील हिंदू नागरिकांनी सांगितले. बांगलादेशात जवळपास आठ टक्के हिंदू असून त्यांची लोकख्या जवळपास एक कोटी ३० लाख इतकी आहे. विद्यार्थी निर्दर्शनानंतर शेख हसीना सत्तेवरून पायउतार होऊन भारताच्या आश्रयाला आल्या आहेत. त्यानंतर तेथे हिंदूंचे हल्ल्यांच्या काही घटना घडल्या होत्या. त्यामुळे यंदाच्या दुर्गापूजा उत्सवावर चिंता आणि भीतीचे सावट दिसून आले.पूजा मंडपांवरील हल्ला, मंदिरातील चोरी या घटनांच्या पार्श्वभूमीवर हंगामी सरकारचे मुख्य सल्लागार मुहम्मद युनुस यांनी ढाक्यातील अनेक शतके जुन्या ढाकेक्षरी मंदिराला भेट दिली. आम्हाला असा बांगलादेश उभारण्याचा आहे जिथे प्रत्येक नागरिकाच्या अधिकाराचे रक्षण केले जाईल असे ते मंदिरातील कार्यक्रमात म्हणाले.

मौलाना आझाद महामंडळ

वचाराशी सलग्र राहत काम केलेले आहे. ना.धनंजय मुंडे यांनी शेख तय्यब यांच्या कामाची दखल घेत त्यांना महामंडळावर काम करण्याची संधी दिली. ना.मुंडेंच्या शिफारशीवरून महाराष्ट्र शासनाच्या मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ मुंबईच्या अशासकीय सदस्यपद शेख तय्यब यांना देण्यात आलं. काल महामंडळाची कार्यकारिणी जाहीर झाली, याची माहिती बीड सह जिल्हाभरात झाल्यानंतर संपादक शेख

तय्यब यांच्या समर्थकांनी फटाक्यांची आतिषबाजी करत आनंदोत्सव साजरा केला.

देशभरात घरांच्या विक्रीला

२२० होता. यंदा तिसऱ्या तिमाहीत तो ९३ हजार ७५० वर घसरला आहे

भविष्यातील चित्र कसे ? : देशातील गृहनिर्माण क्षेत्राने

यंदा पहिल्या तिमाहीत उच्चांक गाठला. त्यानंतर आता गृहनिर्माण बाजारपेठ आता सामान्य पातळीवर स्थिरावू लागली आहे. घरांच्या किमती वाढल्या असून, त्याही आता स्थिरावू लागल्या आहेत. आगामी काळ सणासुदीचा आहे. या काळात भारतीय नवीन खरेदीला प्राधान्य देतात. त्यामुळे अनेक विकासक सणासुदीच्या पार्श्वभूमीवर सवलती जाहीर करून ग्राहकांना आकर्षित करतील. यामुळे पुढील काळात घरांच्या विक्रीत वाढ होण्याचा अंदाज आहे. असे असले तरी पुढील काही तिमाहींमध्ये घरांच्या विक्रीतील वाढ गेल्या दोन वर्षांपेक्षा नसेल. त्यामुळे घरांच्या विक्रीतील वाढीचा वेग पुढील काही काळ फारसा असणार नाही.

भाजप दहशतवादी

खरेच म्हणाले की, "ते नेहमीच असे बोलतात, आताही ते असेच बोलत आहे. (लोकसभा निवडणूक निकालानंतर) आतापर्यंत ते गप्प होते, (हरियाणातील विजयामुळे) थोडे चैतन्य मिळाल्यानंतर ते आम्हाला शहरी नक्षलवादी म्हणत आहेत. ते बुद्धिवादी आणि प्रातशील लोकांना नक्षलवादी म्हणतात, ते काँग्रेसलाही शहरी नक्षलवादी म्हणतात. ती त्यांची सवय आहे." पुढे ते म्हणाले की, "मोदींच्या स्वतःचा पक्ष दहशतवादांचा आहे. ते सुंडबळी घेतात, लोकांना मारणार करतात, अनुसूचित जातीच्या लोकांच्या तोडामध्ये मूत्रजिर्जन करतात, आदिवासी जनतेवर बलात्कार करतात. त्यांचा पक्ष दहशतवादी पक्ष आहे. अशी कृत्ये करणाऱ्या लोकांना ते पाठिंबा देतात, त्यानंतर ते इतरांवर टीका करतात." मोदी लोकांबद्दल कमी आणि पक्षाबद्दल जास्त बोलतात असेही ते म्हणाले.खरोगे यांच्या टिप्पणींवर कर्नाटकातील ज्येष्ठ भाजप नेते रवीकुमार यांनी टीका केली. मोदी सरकारच्या कार्यकाळात दहशतवादी आणि नक्षलवादी घटनांमध्ये ८० ते ९० टक्के घट झाली आहे असे ते म्हणाले. केंद्रीय मंत्री गिरीराज सिंह यांनीही खरोगेच्या टीकेला उत्तर दिले. "काँग्रेस पक्ष नेहमी दहशतवाद्यांनाबरोबर राहिला आहे, तेच आता आमच्यावर आरोप करत आहेत. त्यांनी स्वतःकडे पाहावे," असे सिंह म्हणाले.

वैजनाथ बेंडे, कृष्णा बेंडे यांचा मान्यवरांच्या हस्ते संस्कार करण्यात आला. यावेळी माजी नगराध्यक्ष तथा राष्ट्रवादी काँग्रेसचे शहराध्यक्ष बाजीराव धर्माधिकारी, माजी नगरसेविका प्राजक्ता श्रीकृष्ण कराड उपस्थित होत्या. कार्यक्रमास महाराष्ट्र प्रांतीयक तैलिक महासभेचे जिल्हाध्यक्ष संगमेश्वर फुटके, कोल्हाणा सोसायटीचे अध्यक्ष सुरेश लांडगे, बेलवाडी मंदिर ट्रस्टचे विश्वस्त शिवकुमार व्यवहारे, राजेंद्र सोनी, छगन शिरसागर, चंद्रशेखर फुटके, महिलेकार्जुन साखरे, नागनाथ आप्पा भायवंत, प्र मधुकर शिंदे, अतुल बेंडे, शिवशंकर जठार, तेली समाज दांडिया उत्सव समितीचे अध्यक्ष युवक नेते पवन फुटके, सोमनाथ वाघमारे, अशोक रोकडे, गंगाधर शिरसागर, गजानन बेंडे, राजकुमार भायवंत, सचिन लारे, सतिष फुटके, ईश्वर राजूत, सुनील शिरसागर, दिपक साखरे, रवी अनूपण, शंकर कोले, ईश्वर जठार, प्रकाश नकाते, ओंकार नाईक, प्रसाद जठार उपस्थित होते.

धम्मचक्र प्रवर्तन दिनानिमित्त

केशव पांडुरंग तात्या गायकवाड ,नितीन गायकवाड, किरण गवारे, महादू गवारे, जरिचंद्र मस्के, निवृत्ती गायकवाड, विष्णु पाचगे, बाबुराव जाधव, वैजनाथ गायकवाड, गणपत भोसले, लहु गायकवाड, गोरक सोनकांबळे, भाऊराव सोनकांबळे, सत्यवान कांबळे, यानोबा सोनकांबळे, बाबुराव कांबळे, त्रिबंक जंगले, वैजनाथ कांबळे, राजू भोसले, अमोल भोसले, किशोर जाधव, आकाश कांबळे, सुधाकर तेलंगे, बंटी कांबळे, सत्यवान कांबळे, राहुल मेत्रे, पश्मेश्वर कांबळे, आदित्य गायकवाड, वैजनाथ सोनकांबळे, राजू वाघमारे, विनायक भोसले, बाळू भोसले, वेताळ जंगले, राम्णा सोनकांबळे, राज गायकवाड आदी कार्यकर्ते यावेळी उपस्थित होते.

संपादक : **बाळासाहेब भगवान मस्के**, कार्यकारी संपादक : **सुनिल मसू डोंगरे**

हे दैनिक प्रकाशक,मुद्रक,मालक,संपादक बाळासाहेब भगवान मस्के यांनी बी.एम.प्रिंटेर्स अॅन्ड पब्लिकेशन, बीड, ता.जि.बीड येथे छापून दैनिक बीड पुण्यभूमी तहसीलच्यामागे, डीपी रोड बीड (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले.

(अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही.) न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत दुरध्वनी-०२४४२-२९९०८४,ई-मेल-beedpunyabhumi@gmail.com

Daily Beed punyabhumi hews paper owner, publisher, Edit Balasaheb Bhagwan Maske has printed at B.M. printexs, behing the tehsil, dp road (Maharashtra) 431122
Published at daily Beed Punyabhumi office, behing the tehsil, dp road, beed -431122 Phone No. (02442)299084, Email-beedpunyabhumi@gmail.com

पावसाच्या मान्यात पिकांचे मोठे नुकसान!

बलभीम नगर बुद्ध विहारात धम्मचक्र दिन

अस्मानी

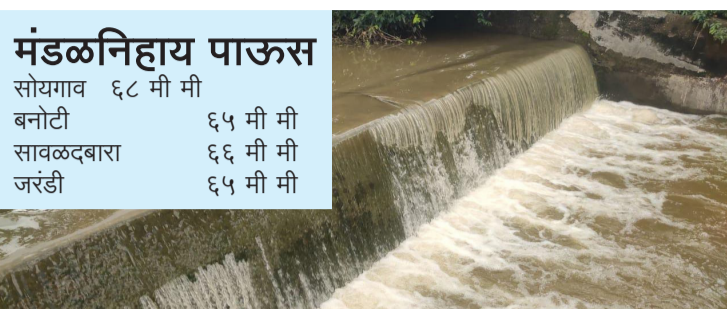
चारही मंडळात अतिवृष्टीची नोंद

सोयगाव/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
सोयगाव शहरासह तालुक्यात शुक्रवारी (ता.११) रात्री आठ वाजेपासून सुरु झालेल्या परतीच्या पावसाने शनिवारी (ता.१२)पहाटे चार वाजेपर्यंत संततधार मुसळधार पावसाने धैमान घातले होते दरम्यान आठ तासात तालुक्यात सरासरी २६५ मी मी पावसाची नोंद झाली आहे त्यामुळे खरिपाच्या पिकांची माती झाली असून कपाशी, ज्वारी, बाजरी, मका, सोयाबीन ही पिके पूर्णपणे हातून गेली आहे

शहरासह तालुक्यात शुक्रवारी रात्री पासून संततधार पावसाने धैमान घातले होते यामध्ये घोसला शिवरावर दगफुटीचा पाऊस झाल्याने शनिवारी दुपारी एक वाजेपर्यंत खटकाळी नदीचा पूर सुरुच होता दरम्यान कपाशीच्या पिकांची भिजून वाती झाल्या आहे मका व सोयाबीन ला कांब फुटले आहे ज्वारी, बाजरी या पिकांची माती झाली आहे अद्यापही महसूल आणि कृषी च्या पथकांनी पाहणी केलेली नसल्याने नुकसानीची आकडेवारी मिळाली नव्हती दरम्यान अतिवृष्टी ची नोंद होवूनही शनिवारी शेतकऱ्यांच्या बांधावर एकही

मंडळनिहाय पाऊस

सोयगाव	६८ मी मी
बनोटी	६५ मी मी
सावळदबारा	६६ मी मी
जरंडी	६५ मी मी

नांदा तांड्यात घर कोसळून एक गंभीर

दरम्यान सावळदबारा मंडळात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे नांदा तांडा गावात कुटुंब गाढ झोपेत असताना घर अंगावर कोसळून अंकुश ज्योतिराम राठोड(वय३५) हे गंभीर जखमी झाल्याची घटना शुक्रवारी रात्री दीड वाजेच्या सुमारास घडली आहे अतिवृष्टी च्या संततधार पावसाने ज्योतिराम महारू राठोड यांचे घराच्या दोन्ही भिंती कोसळल्या यामध्ये ऐकू राठोड हे गंभीर जखमी झाले शनिवारी तलाठी विशाल शेलकर यांनी घटनेचा पंचनामा केला आहे दरम्यान सोयगाव मंडळात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे मका सोयाबीन ज्वारी बाजरी या पिकांना कांब फुटली आहे कापशी ओली होऊन भिजून वाती झाल्या आहेत

महसूल व कृषिचा कर्मचारी फिरकला नव्हता त्यामुळे या कर्मचाऱ्यांवर शासनाची नियंत्रण आहे की नाही असा संतत शेतकरी करत आहे दरम्यान सोयगाव मंडळात सर्वाधिक ६८ मी मी पावसाची नोंद झाली

आहे या मंडळातही मंडळ अधिकारी, तलाठी, कृषी सहायक शनिवारी पाहणी साठी आलेले नव्हते त्यामुळे ऐन विजया दिवशी पाहणीसाठी नुकसानीमुळे शेतकऱ्यांची चिंता वाढली होती संततधार

नुकसानी चे तक्रार पोर्टल बंद

परतीच्या पावसाने झालेल्या नुकसानी च्या ७२ तासांच्या आत पोर्टल वर तक्रारी करण्याचे कृषी आणि महसूल विभागाने शेतकऱ्यांना सांगितले मात्र शनिवारी सकाळ पासून सदर शासनाचे पोर्टल बंद असल्याने शेतकऱ्यांना ७२ तासांच्या आत नुकसानी च्या तक्रारी करता आलेल्या नव्हत्या याप्रकरणी तालुका कृषी अधिकारी मदन सिसोदिया यांचेशी संपर्क साधला असता सदर पीकविमा कंपनीला शनिवारी तातडीने पोर्टल सुरु करण्यात यावे यासाठी लेखी सूचना दिल्या असल्याचे त्यांनी सांगितले आहे

पावसामुळे सोयगाव, बनोटी मंडळात सर्वाधिक नुकसान झाले आहे कपाशी पिके पाण्यात बुडाली होती घोसला येथे दगफुटी च्या पावसाने पिके वाहून गेली दरम्यान खटकाळी नदीचा पूर रात्री आलेला पूर सकाळी अकरा वाजेपर्यंत ओसरला नव्हता

बीड/पुण्यभूमी प्रतिनिधी

बलभीम नगर बुद्ध विहार शिवाजी नगर पालवन रोड बीड येथे १२ ऑक्टोबर २०२४ रोजी अशोक विजयादशमी व ६८ वा धम्मचक्र प्रवर्तन दिना निमित्त ऍड तेजस वडमारे यांनी विश्वरत्न डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिवादानाचा कार्यक्रम आयोजित केला होता या कार्यक्रमासाठी प्रमुख उपस्थिती म्हणून बीड नगर परिषदेचे नगरसेवक विनोदजी मुळूक हजर होते त्यांच्या हस्ते दरम्यान खटकाळी नदीचा पूर रात्री आलेला पूर सकाळी अकरा वाजेपर्यंत ओसरला नव्हता

डॉ बाबासाहेब आंबेडकर यांना पुष्पहार अर्पण करून सामूहिक त्रिसरण पंचशील बुद्ध वंदना व डॉ बाबासाहेब आंबेडकरांनी दीलेल्या २२ प्रतिज्ञांचे सामूहिक पठण करून डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांना अभिवादन केले व बुद्ध आणि त्याचा धम्म ग्रंथ वाचण्या ८४ व्या दिवशी आयु. अंजली विशाल वडमारे हिने वाचन केले,

त्यावेळी बलभीम नगर मित्र नगर शिवाजीनगर परिसरातील सर्व बौद्ध उपासक उपासिका बालक बालिका पांढरे शुभ्र वस्त्र परिधान करून बालक बालिका यांनी बुद्ध आणि त्यांचा धम्म ग्रंथ वाचनाचे श्रवण केले तेव्हा आयु.निवृत्ती वाघमारे, नीतीन वाघमारे, अमर वडमारे, अंकुश जाधव, सिद्धार्थ वडमारे, आर्यन साळवे, जय जाधव, प्रेम जोगदंड, नागेश साळवे, अजय जाधव, सचिन खेमाडे आकाश वाघमारे, आयु. आशाबाई खेमाडे, स्वाती वडमारे, कोमल वाघमारे शकुंतला ससाने मॅडम, हौसाबाई वाघमारे सरिता खेमाडे, संघर्ष वाघमारे ऍड तेजस वडमारे व परिसरातील बौद्ध उपासक उपसिका बालक बालिका पांढरे शुभ्र वस्त्र परिधान करून बलभीम नगर बुद्ध विहार पलवन रोड, बीड येथे उपस्थित होते.

साथीच्या आजारावर मोफत शिबीर दिलासा: जयदत्त क्षीरसागर यांची संकल्पना

बीड/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
प्रतिनिधी लोकनेते माजी मंत्री जयदत्त क्षीरसागर यांच्या संकल्पनेतून काकू-नाना प्रतिष्ठान, आदर्श शिक्षण संस्थेचे सोनाजीराव क्षीरसागर वैद्यकीय महाविद्यालय संलग्नीत महात्मा गांधी रुग्णालय व राज्यस्तरीय विशेष वैद्यकीय मदत उपमुख्यमंत्री (गृह /विधी व न्याय)मंत्रालय मुंबई. यांच्या समन्वयातून दि.१० ऑक्टोबर २०२४ रोजी बीड तालुक्यातील नागझरी येथे मोफत सामुदायिक आरोग्य शिबीराचे आयोजन करण्यात आले होते.

आल्या. या सामुदायिक आरोग्य कॅम्पच्या माध्यमातून ग्रामीण भागातील रुग्णांना तज्ञ डॉक्टरांच्या पथकाद्वारे मोफत तपासणी करून ई.सी.जी., रक्त तपासण्या करून औषधोपचार केला जातो. या समाज उपयोगी शिबीरामुळे ग्रामस्थांना मोठा दिलासा मिळत असल्याचे दिसून येत आहे. काकू-नाना प्रतिष्ठानचे डॉ.

अरुण भस्मे, प्राचार्य डॉ.महेंद्र गौशल, उपप्राचार्य तथा राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रमाधिकारी डॉ. गणेश पांगारकर, डॉ.अंजली पवार, समन्वयक डॉ.अंजली क्षीरसागर, डॉ.अमृता आगवान, डॉ. श्रेयस दाकणे, डॉ.विश्वजीत बोंडार, डॉ.आनंद दाभाडे, डॉ.योगेश धुमक यांच्या परिश्रमाने मोफत सामुदायिक आरोग्य शिबिर यशस्वी झाले.

बीड : बारामती येथे विजयादशमीनिमित्त राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे बीड विधानसभा अध्यक्ष डॉ.योगेश क्षीरसागर यांनी युवा नेते पार्थ अजित पवार यांची भेट घेऊन शुभेच्छा दिल्या.

बंकटस्वामी महाविद्यालयाचे यश स्पर्धा : संशोधन प्रकल्प अविष्कार स्पर्धेत प्रथम

बीड/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
दिनांक ११ऑक्टोबर २०२४ रोजी येथील श्री बंकटस्वामी महाविद्यालयातील भूगोल विभागातर्फे अवर्षण प्रवण क्षेत्रामध्ये जलसंचयन समस्या आणि शाश्वत सांडपाणी व्यवस्थापन एक भू अभिक्षेत्रिय विश्लेषण विशेष संदर्भ बीड शहर या विषयावर करण्यात आलेल्या संशोधन प्रकल्पास पदवी मानवविद्या शाखेतून प्रथम क्रमांक मिळाला. दरवर्षीप्रमाणे यंदाही डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ छत्रपती संभाजीनगर यांच्यावतीने बीड जिल्हास्तरीय आविष्कार स्पर्धेचे आयोजन येथील सौ. के.एस.के महाविद्यालयात आयोजित करण्यात आले होते. सदरील स्पर्धा ही ग्रामीण तथा शहरी भागातील विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधन आणि नावीन्यपूर्ण प्रकल्प सादर करण्याची संधी मिळते यामधून सामाजिक गरजा आणि नाविन्यपूर्ण कल्पनांचा सामाजिक समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधन वृत्ती वाढावी आणि त्यांना प्रोत्साहन मिळावे यासाठी आयोजित करण्यात येते. सदरील स्पर्धेमध्ये महाविद्यालयाच्या संशोधन प्रकल्पामध्ये अलीकडेच बीड शहरांमध्ये झालेल्या अतिवृष्टीमुळे रस्ते आणि काही भाग जलमय झाला होता त्या समस्येवर व

सर्वजनिक सांडपाणी व्यवस्थेच्या संदर्भात रियल टाईम डेटा वापरून प्रत्यक्ष बीड शहरातील भूउतार काढण्यात आला व त्यानुसार इथल्या सांडपाणीचे व्यवस्था कशा पद्धतीची आहे याचा अभ्यास करून विकसित भारत तसेच शाश्वत विकास उद्दिष्टे यानुसार शाश्वत सांडपाणी व्यवस्था कशा पद्धतीची असावी यासंदर्भात पोस्टर आणि मॉडेल च्या माध्यमातून संशोधनाचे सादरीकरण करण्यात आले होते. सदर प्रकल्पाचे सादरीकरण कुमारी कीर्ती भैरवनाथ भोसले या विद्यार्थिनींनी केले होते यासाठी महाविद्यालयाचे भूगोल विभागातील सहयोगी प्राध्यापक अविष्कार सेलचे समन्वयक डॉ. प्रकाश राजेशाम कोंका यांचे मार्गदर्शन लाभले या यशाबद्दल दोघांचेही महाविद्यालयाच्या वतीने प्राचार्य डॉ.विवेक रामराव मिराणे तथा उपप्राचार्य व उपप्राचार्य विभाग प्रमुख डॉ. शिवाजी मोरे यांनी सत्कार करून पुढील स्पर्धेसाठी शुभेच्छा दिल्या याप्रसंगी महाविद्यालयातील बहुसंख्य विद्यार्थी प्राध्यापक शिक्षक उपस्थित होते.

श्रीकृष्ण महाराज उबाळे यांचे प्रवचन

बीड/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
बीड येथील स्वराज्य नगर मधील ज्ञानेश्वरी भावकथा प्रवक्ते ह भ प माधव महाराज डाके काठवडेकर यांच्या माऊली निवासस्थानी दरवर्षी चातुर्मास उत्सवानिमित्त दर सोमवारी ग्रंथराज ज्ञानेश्वरी प्रवचन सेवा आयोजित केली जाते. सोमवार दि. १४/१०/२४ रोजी रात्री ८ते९ या वेळेत ह भ प श्रीकृष्ण उबाळे महाराज बीड, यांची प्रवचन सेवा होणार आहे तरी सर्व भाविक भक्तांनी या प्रवचन सेवेचा लाभ घ्यावा

ऑनलाईन व्यवहार करतांना सावधान अॅड.चैतन्य भंडारी:बीडमध्ये वकील संघाकडून व्याख्यान

बीड/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
सध्या बहुतांश व्यवहार ऑनलाईन पद्धतीने होत आहेत. याबरोबरच समाजमाध्यमांमधून देखील आपला अनेकांशी संपर्क येत असतो. अशा वेळी सावधानता बाळगणे गरजेचे आहे. ती बाळगली नाही तर फ सवणूक होऊ शकते असे प्रतिपादन धुळे येथील सायबर तज्ञ अॅड.चैतन्य भंडारी यांनी केले.

बीड जिल्हा वकील संघाच्या वतीने अॅड.चैतन्य भंडारी यांच्या सायबर विषयावरील व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी व्यासपीठावर प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश आनंद यावलकर, अॅड.अविनाश गडगे सचिव, यासेर पटेल यांची उपस्थिती होती. सध्या

केले. कार्यक्रमाचे सुरवातीला प्रमुख पाहुणे यांचे स्वागत करण्यात आले, त्यानंतर वकील संघाचे अध्यक्ष अॅड. रोहिदास येवले यांनी प्रास्ताविक करून विद्यार्थ्यांसाठी सायबर गुन्हे व सुरक्षा यावर मार्गदर्शन आवश्यक असल्याने हा कार्यक्रम घेत असल्याचे सांगितले. प्रमुख पाहुणे अॅड. चैतन्य भंडारी यांची ओळख अॅड. रतिलाल भंडारी यांनी उपस्थित सदस्यांना करून दिली, कार्यक्रमास सहसचिव अॅड. श्रीकांत जाधव, कोषाध्यक्ष धनंजय गिराम, ग्रंथपाल सचिव भीमा जगताप, वकील संघाचे अनेक जेठ सदस्य, नवोदित विधिज्ञ, महिला विधिज्ञ, लॉ कॉलेजचे विद्यार्थी, उपस्थित होते. शेवटी आभार प्रदर्शन महिला प्रतिनिधी अॅड. छाया वाघमारे यांनी मानले.सदरील कार्यक्रमाचे बहारदार सूर्यसंचालन अॅड. किर्ती कुलकर्णी यांनी केले.

सुरेंद्र थोरात नागरी सत्कार ऐतिहासिक ठरणार राहुरीत नागरी सत्काराचे आयोजन

राहुरी/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
केंद्रिय सामाजिक न्याय राज्यमंत्री नामदार रामदासजी आठवले यांची केंद्रीयमंत्री पदी निवड झाल्या बद्दल राहुरी येथे भव्यदिव्य असे जाहीर नागरी सत्कार समारंभाचे आयोजन करण्यात आले असल्याची माहिती रिपाइंचे उत्तर नगर जिल्हाध्यक्ष सुरेंद्रभाऊ थोरात यांनी पत्रकार परिषदेत दिली

जिल्हाचे पालकमंत्री राधाकृष्ण विखे-पाटील व जिल्हा बँकेचे अध्यक्ष शिवाजीराव कडिले साहेब हे प्रमुख उपस्थितीत राहणार आहे रिपाइंचे जिल्हा संपर्कप्रमुख श्रीकांत थोरात यांनी पत्रकार परिषदेत दिली

सचिव राजाभाऊ कापसे उत्तर महाराष्ट्र सचिव प्रविण लोखंडे विभागीय विभागीय प्रमुख भिमराज बागुल आदी प्रमुख उपस्थित राहणार आहेत पत्रकार परिषदेला उत्तर नगर जिल्हाध्यक्ष सुरेंद्र भाऊ थोरात राहुरी तालुका अध्यक्ष विलास नाना साळवे

सुरेंद्रभाऊ थोरात साठी समाज आग्रही !

अहमदनगर जिल्ह्यातील श्रीरामपूर मतदार संघ राखीव असून या मतदारसंघ रिपाइ ला मिळवण्यासाठी समाजातून मोठ्या दबाव येत असून सर्व समाज बांधव एकवटले आहेत श्रीरामपूर मतदारसंघ हा कुठल्याही परिस्थितीत रिपाइला सोडवा व त्या ठिकाणाहून रिपाइचे जिल्हाध्यक्ष सुरेंद्र भाऊ थोरात यांनी उमेदवारी करावी अशी आग्रही मागणी मतदारसंघातील सर्व पक्षीय पदाधिकारी व समाजातून होत आहे

गोविंद दिवे शिरीष गायकवाड राहुरी तालुका उपाध्यक्ष सुनील चांदणे सिध्दांत सळगिळे आदी उपस्थित होते

लाडक्या बहिणींना पुन्हा मुद्दवाढ योजना: सोयगाव तालुक्यात पहिल्याच दिवशी अर्ज

सोयगाव/पुण्यभूमी प्रतिनिधी
लाडकी बहीण योजनेसाठी वंचित राहिलेल्या महिलांना पुन्हा गुरुवारी रात्री बारा वाजेपासून अर्ज करता येणार आहे रविवारी(दि.१३) पर्यंत शासनाने ही मुदतवाढ देऊन लाडकी बहीण योजनेचा पोर्टल सुरु केले आहे त्यामुळे पुन्हा वय २१ ते ६५ वर्ष वय असलेल्या महिलांना दोन दिवस अर्ज करण्यासाठी संधी मिळाली आहे त्यामुळे शुक्रवारी सोयगाव तालुका समितीच्या पोर्टल वर २५ नवीन अर्ज प्राप्त झाले आहे

रु याप्रमाणे रक्कम प्राप्त झाली आहे मात्र तीस सप्टेंबर नंतर एकही अर्ज ऑनलाईन झाला नव्हता मात्र गुरुवारी रात्री बारा वाजेपासून पुन्हा अर्ज करण्याची संधी मिळाली आहे त्यामुळे वंचित महिलांना आता (दि १३)पर्यंत अर्ज करता येणार आहे. लाडकी बहीण योजनेचा

अर्ज आता फक्त अंगणवाडी सेविकाच भरू शकणार आहे बाहेरून पोर्टल वर भरलेला अर्ज ग्राह्य धरण्यात येणार नाही त्यामुळे आता पोर्टल चे लॉगिन केवळ अंगणवाडी सेविकेचे सुरु करण्यात आले आहे असे प्रकल्प अधिकारी दीपक म्हेत्रे यांनी सांगितले आहे.

१९०-१९५ च्या सुमारास अतुल पेठे यांनी पुणे महानगर पालिकेतील सफाई कामगारांवर तयार केलेली "कचराकोडी" ही डॉक्युमेंटरी बघितली आणि पुरता हादरून गेली होती. गटार, नालेसफाई कामगारांचे जळजळीत जीवनवास्तव याआधी कुणी कान पकडून पाहण्याला लावले नव्हते. त्या लघुपटाचा प्रभाव पुढे येत गेलेल्या याच आशयाच्या "पिवळ्या चिखल" या एकांकिकेतून आणि "अंधे जहाँ के अंधे रास्ते" या शिल्पा सावंत यांच्या नाट्याकृतीतून अधिक गडद झालेला असतानाच "गटार" समोर आले आणि सुन्न होणे काय असते हे, हा लेख लिहिण्यापर्यंत अनुभवतो आहे. आजवर अनेकदा वर्तमानपत्रातून गटार साफ करणाऱ्या कामगारांचे सफाई दरम्यान विषारी वायुमुळे घुसमटून मृत्यू झाल्याच्या बातम्या वाचायला मिळतात. १९९३ साली भारत सरकारने 'एम्प्लायमेंट ऑफ मेनहोल स्कॅवेंजर अँड कन्स्ट्रक्शन ऑफ ड्राय लॅटरिन प्रॉविजन अँड' बनवून सुद्धा देशातील अनेक सफाई कामगारांच्या प्रत्यक्षपणे जीवाशी खेळणे सुरुच आहे. देशातील अनेक प्रगत महापालिकांपैकी मुंबई महानगरपालिका समजली जाते, तिथेही गटारे उघडी करून सफाई कामगार स्वतःचा जीव धोक्यात घालताना उघड्या डोळ्यांनी पाहण्यापलिकडे आणून काहीही करत नसतो. भारत सरकारने कायदा बनवून त्याची अंमलबजावणी करण्याचे हक्क डिस्ट्रीक्ट कलेक्टरला देण्यातही आले मात्र १९९३ ते २०२० पर्यंत एकही कसे देशभरात दाखल केले गेलेले नाही. २००८ मध्ये मद्रास हायकोर्टानेसुद्धा हाताने गटार सफाई न करण्याचा कायदा संमत केला पण आजवर त्याची अंमलबजावणी झाल्याचे ऐकित नाही. अशा कायद्याकडे दुर्लक्ष करत कंत्राटी कामगारांच्या वाट्याला आलेला उत्पन्नाचा मार्ग नाईलाज म्हणूनच रिकारला जातो. चतुर्थ श्रेणी मनुष्य कामगारांच्या पिढ्या या कामात ओढल्या गेल्या आणि बरबाद झाल्या. हा आशय आणि याच तऱ्हेने प्रेरित होऊन वीरेंद्र गणवीर यांनी २०१८ साली 'गटार' या नावाने एकांकिका स्वरूपात ही कलाकृती प्रथम रंगमंचावर आणली. पुढे या एकांकिकेचा दीर्घांक करून अनेक स्पर्धामधून यश मिळवत बहुजन रंगभूमीला 'गटार' या एकांकिकेच्या माध्यमातून एक आवाज प्राप्त झाला. वीरेंद्र गणवीर यांची नाटककार म्हणून अलौकिक प्रतिभा या दीर्घांकातून पावला पावलावर दिसत राहते. झॅक देरिदाने 'लोगोसेटिझम' या

विद्रोही 'गटार'चा भावोत्फट थरार

म्हणजे 'विवेकवादाची' मांडणी केली आणि या विवेकवादाने प्रभावित झालेल्या ज्ञानसंस्कृतीमध्ये अनेक परस्परविरोधी द्वंद्वे (वायनरी अपोजिशन) निर्माण झाली. द्वंद्वे म्हणजे परस्पर विरोधी दोन पदे. पहिल्या पदाला पूर्ण प्रतिष्ठा व दुसरे पद प्रतिष्ठाविहीन अशी ही रचना, मालक आणि दास स्वरूपात समाजात दिसून येते. ही पदरचना काही नैसर्गिक नाही त्यामुळे ती विज्ञानाच्या आणि मानसशास्त्राच्या कसोट्याला उतरत नाही. मग त्यास धर्माचे लेबल लावून चाललेले शोषण आणि पाहोताच आहोत. या सिस्टीमच्या विरोधात उभे टाकण्याचे ध्येय वीरेंद्र गणवीर यांनी आपल्या ३०-३२ वर्षांच्या कालावधीत दाखवले आहे. अंबेडकरी चळवळीशी निगडित असलेले त्यांचे लेखनकार्य विद्रोही आहे आणि ते जाती, धर्म, वर्ग, वर्ण, संश, ईश्वर आणि अध्यात्म या विरोधात प्रखर भूमिका मांडते. या नाटकाच्या निमित्ताने त्यांनी मांडलेल्या 'गटारीकरणाचा' विचार अत्यंत दाहक सत्य सांगणारा आहे. बाबा, अम्मा, गौतम, यादव आणि रवी या पात्रांना गुण अगोदरच्या पिढ्यांकडून पावला पावलावर दिसत राहते. झॅक देरिदाने 'लोगोसेटिझम' या

मालचंद्र कुंबळ पाचव वेद

आहे. मात्र रवीला ते मान्य नाही. रवी महाविद्यालयीन शिक्षण घेतोय आणि त्यातूनच स्वतंत्र बंडखोर विचार करायला तो सिद्ध झालाय. मात्र सिस्टीमच्या आहारी गेलेले त्याचे भवताल त्याच्या या बंडखोरिकेडे दुर्लक्ष करून गटारीकरणाच्या गुंत्यात गुरफटले जातात. रवी शेवटी म्हणतो, "गटार ही या भारताची एक अशी सीमा आहे, जिथे हे लोक आपल्या भारत देशाला स्वच्छ ठेवण्यासाठी आयुष्याच्या शेवटच्या श्वासापर्यंत लढतात" अशा साध्या सोप्या काव्याबाजाचा हा दीर्घांक. बदलण्याचा धगधगात निर्धार करणारा रवी हा या नाटकाचा नायक आहे. सफाई कामगारांच्या जीवनात असे असंख्य नायक निर्माण होण्याची आवश्यकता आहे. असे झाले तर केवळ नाटकच नव्हे, तर सफाई कामगारांच्या प्रत्यक्ष जीवनातही गटारीची झाकणे बंद करणारी अध्यात्म या विरोधात प्रखर भूमिका मांडते. या नाटकाच्या निमित्ताने त्यांनी मांडलेल्या 'गटारीकरणाचा' विचार अत्यंत दाहक सत्य सांगणारा आहे. बाबा, अम्मा, गौतम, यादव आणि रवी या पात्रांना गुण अगोदरच्या पिढ्यांकडून पावला पावलावर दिसत राहते. झॅक देरिदाने 'लोगोसेटिझम' या

निर्धार रवी बोलून आपले नाव सार्थकी लावण्याचा आशावाद समाजात पेरतो. या नोदरवर जेव्हा हे नाटक संपते, तेव्हा आपण केवळ भारावलेल्या अंतःकरणाने आणि पाणावलेल्या डोळ्यांनी पूर्ण नटसंचाचे कौतुक करत असतो. अत्यंत सुविहीत अशा या गटारात छोट्या का होईना; परंतु खटकल्या त्या गोष्टींचा मुद्दाम उल्लेख करतोय. रवी एवढा पुरोगामी आणि बाबासाहेबांचा विचार घेऊन चालणारे कुटुंब घराबाहेर तुळशी वृंदावन का पूजते? तसेच लेखक एक कुणीतरी शैली देशपांडे आपल्या पी.ए. डी. साठी माहिती गोळा करायला आल्यामुळे सफाई कामगारांच्या जीवनामाची इन्फो प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचते. ही इन्फो पोहोचवण्याचा डिवाइस म्हणजे शैली देशपांडे. ती रवीशी बोलते, अम्मी-बाबांना प्रश्न विचारून भांबावून सोडते आणि त्यातून प्रेक्षकांना त्यांचे जीवनमान कळते. मग मला प्रश्न पडतो तो हाच की, किती काळ असले कथावस्तूला बाधा आणणारे हे डिवाइस आजच्या पिढीचे नवे लेखक वाचणारे आहेत? त्यातही ती आनी-पानी करणारी शैली देशपांडे म्हटल्यावर थोडे आश्चर्यच वाटते. असे... अशा काही दोन तीन खटकणाऱ्या गोष्टी सोडल्या तर गटार एक थरार आहे. नागपूरचा हा संघ मुंबईत पुन्हा येईल... तेव्हा जरूर बघा...!

जुई भागवत या नवोदित अभिनेत्रीने आपल्या अभिनयाचा ठसा प्रेक्षकांवर उमटविला आहे. मालिकेत अभिनयाची बाजी मारल्यानंतर आता ती चित्रपटात अभिनयाचा सारीपास घेतली आहे. 'लाईक आणि सबस्क्राइव' या तिच्या पहिल्या चित्रपटात ती प्रेक्षकांच्या भेटीस येते. कलाकारांच्या घरी कलाकार जन्माला येतो म्हणतात, ते खरे आहे. अभिनेत्री दिप्ती भागवत व संगीत संयोजक मकरंद भागवत यांच्या घरी जुई भागवत या कलाकाराने जन्म घेतला. मुलाचे पाय पाळण्यात दिसतात या म्हणीनुसार जुईचे अभिनयाचे गुण बालपणापासून तिच्या पालकांना दिसले होते. माहीमच्या सरस्वती मंदिर हायस्कूलमधून तिचे शालेय शिक्षण झाले. शाळेतील अनेक सांस्कृतिक कार्यक्रमात तिने भाग घेतला होता. वक्तृत्व स्पर्धा, गायन स्पर्धा, नृत्य स्पर्धेत ती मोठ्या उत्साहाने भाग घ्यायची. विज्ञान प्रदर्शनातील पी. पी. टी. चे सादरीकरण देखील तिने चांगल्याप्रकारे केले होते. त्यामुळे तिचा आत्मविश्वास वाढत गेला. स्टेज फिचर नाहीसे झाले. त्यामुळे आज ती कॅमेऱ्यासमोर विनयास्त वावरत असते. शाळेच्या सांस्कृतिक कार्यक्रमात भाग घेण्यासाठी शाळेच्या व शिक्षकांचा पाठिंबा तिला वेळोवेळी मिळत गेला. याबद्दल ती शाळेचे व शिक्षकांचे सदैव ऋणी राहणे पसंत करते. तिने कथक नृत्याचे प्रशिक्षण घेतले आहे. तिची आई अभिनेत्री असल्याने तिचे सेटवर वारंवार जाणे होतच असे. असेच एकदा 'राजा शिवछत्रपती' मालिकेच्या सेटवर असताना तिच्या मनामध्ये मालिकेमध्ये काम करण्याची इच्छा निर्माण झाली. तिने दिग्दर्शकाला सांगितले की, तिची ऑडिशन घेऊन तिला एखादी भूमिका द्यावी. तिची ऑडिशन घेतली गेली व तिची निवड लहानपणीच्या येशूबाईसाठी झाली. अशा तऱ्हेने तिचे अभिनयाच्या क्षेत्रात पदार्पण झाले. बालकलाकार म्हणून नंतर तिने काही मालिका केल्या, त्यामध्ये डेव्हे मांडियेला, कुलवधू या मालिकांचा समावेश होता. तिने साडे कॅलेजमध्ये दोन वर्षे थिएटर केले. नंतर रुईचा

जुईचे 'लाईक आणि सबस्क्राइव'

जुई बागवत

सार् या चित्रपटामध्ये पाहायला मिळेल.

कॅलेजच्या नाट्यवलय ग्रुपमधून तिने एकांकिका केल्या. इंग्रजी साहित्यामधून तिने पदवीपर्यंतचे शिक्षण तिचे पूर्ण केले. ती रुईचा कॉलेजमध्ये होती, तेव्हा झी मराठी वाहिनीचा 'महाराष्ट्राचा सुपरस्टार' हा रिअॅलिटी शो आला होता. अभिनेत्री व दिग्दर्शक मकरंद देशपांडे, संजय जाधव होते. तिचे तिची निवड झाली, फायनलपर्यंत ती पोहोचली होती. मोस्ट एक्सपेसीड फेसचे अवॉर्ड देखील तिला मिळाले होते. त्यानंतर तिने सोनी मराठी वाहिनीवरील 'तुमची मुलगी काय करते' ही मालिका केली. अभिनेत्री मधुरा वेलणकरच्या मुलीची भूमिका तिने केली. तिने साकारलेली सावनी व्यक्तित्वाचा खूप गाजली. लोक आज देखील तिला देखील 'साऊ' या नावाने हाक मारतात. एका फॅशन तर तिला लांबलचक पत्र चलिहिले होते. तिच्या इंटरव्ह्यूपासून मालिकेतील प्रत्येक एपिसोडमध्ये काय काय असून व शिक्षकांचा पाठिंबा तिला वेळोवेळी मिळत गेला. याबद्दल ती शाळेचे व शिक्षकांचे सदैव ऋणी राहणे पसंत करते. तिने कथक नृत्याचे प्रशिक्षण घेतले आहे. तिची आई अभिनेत्री असल्याने तिचे सेटवर वारंवार जाणे होतच असे. असेच एकदा 'राजा शिवछत्रपती' मालिकेच्या सेटवर असताना तिच्या मनामध्ये मालिकेमध्ये काम करण्याची इच्छा निर्माण झाली. तिने दिग्दर्शकाला सांगितले की, तिची ऑडिशन घेऊन तिला एखादी भूमिका द्यावी. तिची ऑडिशन घेतली गेली व तिची निवड लहानपणीच्या येशूबाईसाठी झाली. अशा तऱ्हेने तिचे अभिनयाच्या क्षेत्रात पदार्पण झाले. बालकलाकार म्हणून नंतर तिने काही मालिका केल्या, त्यामध्ये डेव्हे मांडियेला, कुलवधू या मालिकांचा समावेश होता. तिने साडे कॅलेजमध्ये दोन वर्षे थिएटर केले. नंतर रुईचा

सार् या चित्रपटामध्ये पाहायला मिळेल. या चित्रपटामध्ये अमेय वाघ, अमृता खानविलकर, शुभंकर तावडे यांच्यासोबत तिला काम करण्याची संधी मिळाली. सुरुवातीला तिला त्यांच्यासोबत काम करताना दडपण आले होते; परंतु अमेय वाघ, अमृता खानविलकर यांच्या मदतीने तिने दडपण निघून गेले. अमेय वाघ व अमृता खानविलकर दोघेही खूप व्यावसायिक आहेत. सेटवर अमेयला लागले तरी त्याचा बाऊ न करता तो लगेच शूटिंगला तयार असायचा. अमृता खानविलकर नेहमी सेटवर वेळेत यायची, तिच्याकडून वेळेचे महत्त्व जुई शिकली. या चित्रपटाचे दिग्दर्शक अभिषेक हे हुशार असून ते कमालीचे लेखक असल्याचे जुईने सांगितले. पुढे ती म्हणाली की, या चित्रपटाच्या कथानकाचा विषय वेगळा आहे. प्रत्येक व्यक्तीचेच बँक स्टोरी आहे. चित्रपटात घडतंय म्हणून काही घडत नाही, तर प्रत्येकाची काही तरी प्रेरणा (मोटिव) आहे. कथेची मांडणी खूप चांगली केली आहे, त्यामुळे दिग्दर्शन करताना ते क्लिअर होते. लेखक व दिग्दर्शक एकच असणं असे खूप कमी वेळा पाहायला मिळते. दिग्दर्शकाने कलाकारांना ती व्यक्तित्वाचा साकारताना स्वातंत्र्य दिले होते, त्यामुळे प्रत्येक कलाकार त्या व्यक्तित्वाचा अभ्यास करून त्यांचे विचार दिग्दर्शकांशी शेअर करीत होते. हा चित्रपट सस्पेन्स, मर्डर मिस्ट्री आहे, त्यामुळे प्रेक्षक हा चित्रपट दोनदा पाहतील असा आशावाद जुईने व्यक्त केला. परेश मोकाशी या दिग्दर्शकासोबत काम करण्याची तिची इच्छा आहे. ती छान गाते, तिचा कोकणकन्या नावाचा बँड (Band) आहे, त्यामुळे संगीतप्रधान भूमिका साकारण्याची सुद्धा तिची इच्छा आहे. ती कथक शिकतेय. तिला अभिनय करायला आवडते. नृत्य, वाचन, टॅकिंग हे तिचे छंद आहेत. जुईला तिच्या पहिल्या 'लाईक आणि सबस्क्राइव' या चित्रपटाच्या यशासाठी हार्दिक शुभेच्छा!

मराठी रसिकजनांच्या आयुष्याचा 'नाटक' हा अविभाज्य घटक आहे. निखळ मनोरंजन करणाऱ्या नाटकांपासून सामाजिक, वैचारिक, विनोदी, रहस्यमय, कौटुंबिक अशी विविध प्रकारची नाटके रंगभूमीवर येतात आणि त्यांचा आस्वाद घेण्यासाठी 'मायबाप' रसिकांचे पाय नाट्यगृहांकडे वळतात. वर्षाचे बावडी महिने रंगभूमीवर नाटके सुरू असतात. आठवड्याचा लेखाजोखा मांडला तर प्रामुख्याने वीकेण्डला, म्हणजे शनिवार-रविवारी नाटकांचे प्रयोग मोठ्या प्रमाणावर लागतात. त्यातही सार्वजनिक सुट्टीचे दिवस आणि सणासुदीचा मुहूर्त आला की, नाटकांचा जोर अधिक असतो. सणासुदीचे प्रतिबिंब ज्याप्रमाणे समाजातल्या विविध घटकांवर पडलेले दिसते, त्याचप्रमाणे नाट्यसृष्टीवरही या दिवसांचा अंमल चढविला दिसतो. सध्याचा नाट्यव्यवसाय हा बऱ्याच अंशी वीकेण्डवरच अवलंबून असताना, अशा वीकेण्डला जोडून एखादी सुट्टी आली; तर नाट्यसृष्टीसाठी तो दुर्धशकरा योग मानला जातो. आता यावेळी शनिवारचा मुहूर्त साधून आलेला दसरा

'हाऊसफुल्ल' नाट्यगृहांचे दिवस...!

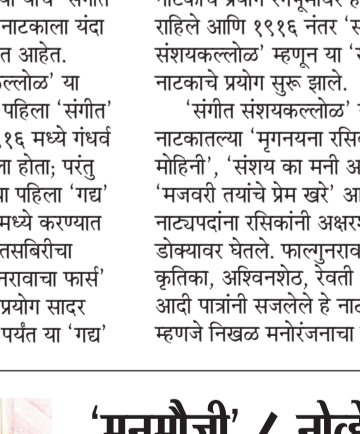
राजरंज राज चिंचणकर

आणि दुसऱ्या दिवशीचा रविवार नाट्यसृष्टीसाठी अर्थातच महत्त्वाचा आहे. सध्या रंगभूमीवर काही पुनरुज्जीवित नाटके सुरू आहेत; तर काही नवीन नाटकांनी रंगभूमीवर ताल धरला आहे. काही नाटकांचे शुभारंभही या काळात होत आहेत. त्यांच्यासाठी तर दसऱ्याचा हा मुहूर्त महत्त्वाचा मानला जात आहे. शनिवार-रविवाराची सुट्टी आणि त्यात दसऱ्याचा बोनस मिळाल्याने हा वीकेण्ड म्हणजे नाटकांसाठी बहराचा काळ आहे. अशी संधी व्यावसायिक नाटककारांना सोडणे शक्यच नसल्याने, या वीकेण्डला विविध नाट्यगृहांत मराठी नाटकांचे धडाक्यात प्रयोग लावण्यात आले आहेत. त्यामुळे या वीकेण्डला निदान नाट्यगृहे तरी नाट्यप्रयोगांनी 'हाऊसफुल्ल' झाली आहेत.

या सगळ्या पार्श्वभूमीवर, शनिवार-रविवार आणि दसऱ्याचा मुहूर्त साधत नाट्यरसिकही नाट्यगृहांच्या पायऱ्या उतराव्याने चढतील; अशी अपेक्षा आता व्यक्त झाली तर त्यात नवल नाही. श्री शिवाजी मंदिर, यशवंतराव चव्हाण नाट्यमंदिर, दीनाचंभू मंगेशकर नाट्यगृह, प्रबोधनकार ठाकरे नाट्यगृह, कालिदास नाट्यगृह ही व अशी अनेक नाट्यगृहे मिळून सकाळ, दुपार व रात्रीचे नाटकांचे प्रयोग या काळात लावण्यात आले आहेत. या प्रयोगांमुळे नाट्यगृहे तर 'हाऊसफुल्ल' झाली आहेत; आता रसिकजनही या नाटकांना 'हाऊसफुल्ल' गर्दी करतील, अशी अपेक्षा ठेवायला हरकत नाही.

१०८ वर्षांचा संगीत 'संशयकल्लोळ' ...!

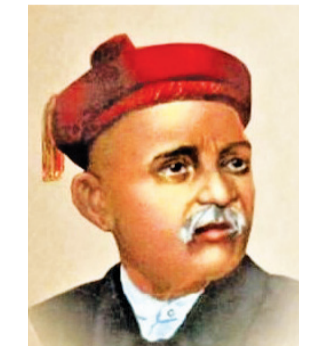

राजरंज राज चिंचणकर

लेखणीतून उतरलेल्या याच 'संगीत संशयकल्लोळ' या नाटकाला यंदा तब्बल १०८ वर्षे होत आहेत. 'संगीत संशयकल्लोळ' या नाटकाचा रूढार्थाने पहिला 'संगीत' प्रयोग ऑक्टोबर १९१६ मध्ये गंधर्व नाट्यमंडळीने केला होता; परंतु त्यापूर्वी या नाटकाचा पहिला 'गद्य' प्रयोग, सन १८९४ मध्ये करण्यात आला होता आणि 'तसविरीचा' घोटाळा उर्फ फाल्गुनरावाचा 'फार्स' या नावाचे तेव्हा हा प्रयोग सादर झाला होता. १९१६ पर्यंत या 'गद्य'

नाटकाचे प्रयोग रंगभूमीवर होत राहिले आणि १९१६ नंतर 'संगीत संशयकल्लोळ' म्हणून या 'संगीत' नाटकाचे प्रयोग सुरू झाले. 'संगीत संशयकल्लोळ' या नाटकातल्या 'मृगयना रसिक मोहिनी', 'संशय का मनो आला', 'मजबूत तयांचे प्रेम खरे' आदी नाट्यपदांना रसिकांनी अक्षरशः डोक्यावर घेतले. फाल्गुनराव, कृतीका, अश्विनशेट, रवीती आदी पात्रांनी सजलेले हे नाटक म्हणजे निखळ मनोरंजनाचा प्रयोग

जुन्याजाणत्या नाटकमंडळीपासून, ते थेट आजच्या पिढीवरही या नाटकाची मोहिनी कायम आहे.

ठरला. 'संगीत संशयकल्लोळ' या नाटकात एका तसविरीचा घोटाळा वेगवेगळ्या प्रकारात उलटला तरी हा 'घोटाळा' रसिकांना आजही आकर्षित करतो, यातच या नाटकाचे महत्त्व अधोरेखित होते. यंदा या नाटकाला १०८ वर्षे होत असली तरी आजही हे नाटक 'सदाबहार' या वगैरे मोडते. हमफाल्गुनराव, या पठडीत फिटू बसणाऱ्या या नाटकाचे प्रयोग वेगवेगळ्या नटसंचात आजही असंख्यमून होत आहेत.

रण्य हे प्रेमांचे, आकर्षणांचे असते. म्हणूनच प्रत्येक तरुणाला कोणती ना कोणती मुलगी आवडते... पण मुलगी किंवा बायका न आवडणारा एखादा तरुण असेल तर? अशाच एका तरुणाची गोष्ट उलगडणाऱ्या 'मनमौजी' या चित्रपटाचे अनेक मोशन पोस्टर नुकतेच लॉंच करण्यात आले आहे. अतिशय फ्रेश लुक असलेला, तगडी स्टारकास्ट असलेला 'मनमौजी' हा चित्रपट ८ नोव्हेंबरला संपूर्ण महाराष्ट्रात प्रदर्शित होणार आहे. गुलाबनाम, लॉस्ट अँड फाऊंड अशा चित्रपटांची निर्मिती

केलेल्या गोलडन गेट मोशन पिक्चर्सच्या विनोद मलगेवार यांनी 'मनमौजी' चित्रपटाची निर्मिती केली आहे. 'मनमौजी' म्हटल्यावर आपल्याला हव तसे वागणं असे म्हणता येतं. पण चित्रपटाचा फर्स्ट लुक फार रंजक आहे. मोकळ्या वातावरणात धावत असलेल्या तरुणांसारखे आजुबाजूच्या तरुणीही धावू लागतात आणि त्यांच्या जवळ येतात. पण मनमौजी चित्रपटात, तर मुली किंवा बायका न आवडणारा तरुण नायक आहे. त्यामुळे सतत जवळ येणाऱ्या बायकांमुळे त्यांचे काय होत असेल याची रंजक गोष्ट या चित्रपटात उलगडणार आहे.

